

Inspreken Sanjesfjild

Beste raadsleden,

Wij willen als bestuur van Dorpsbelangen Oentsjerk graag reageren op de zienswijzenotitie van de gemeente in reactie op alle zienswijzen die zijn ingediend over het plan Sanjesfjild wat voorligt.

Wij waarderen de uitgebreidheid van de antwoorden van het college én we willen reageren op een aantal punten die in onze ogen onjuist zijn.

Allereerst willen wij nog een keer schetsen hoe wij in dit hele proces gekeken hebben naar alle dorpsbelangen die er spelen in dit complexe proces.

Dorpsbelangen gunt de ondernemers en hun personeel een plek om hun onderneming uit te breiden. Zeker in deze tijd waarin veel ondernemingen het moeilijk hebben. Ook wij vinden het belangrijk om de lokale ondernemers te steunen en de lokale economie draaiende te houden. Het is echter nog steeds onduidelijk hoeveel werkgelegenheid de uitvoering van het plan van de gemeente concreet gaat opleveren ondanks vragen van ons hierover. De zakenclub heeft hierover veel gespeculeerd in dit proces van 'een paar ZZP-ers' tot 'werkgelegenheid voor zo'n 45 mensen'. Concrete cijfers of doelstellingen ontbreken. Daarmee ontbreekt de fundamentele onderbouwing van de gemeente over de noodzaak voor dit bedrijventerrein en de rechtvaardiging van deze grootschalige landschappelijke aantasting van ons dorp. Tot zover het **economische belang**.

Gedurende het gehele proces hebben wij ook aandacht gevraagd voor **andere belangen**.

In onze zienswijzes op het voorontwerp en het ontwerp bestemmingsplan, in gesprekken met wethouder/gemeente en zakenclub, tijdens het locatiebezoek van de raad waarbij we ook de zakenclub, DB Gytsjerk, actiegroep en eigenaren van PTC+ de gelegenheid hebben gegeven hun standpunt naar voren te brengen, bespreking met buurtverenigingen, bespreking op 2 jaarvergaderingen, bespreking in het laatste 2-jaarlijkse gesprek, gesprek met de gemeenteraad, inspreken.

Het belang van de verkeersveiligheid, het landschap, het milieu. Daarvoor verwijzen wij naar onze zienswijze op het voorontwerp en andere correspondentie.

We willen nu ingaan op het welzijn van dorpsbewoners en aanwonenden naar aanleiding van het grote aantal zienswijzes die ingediend zijn TEGEN het plan wat nu voorligt.

Er zijn 120 dorpsbewoners die hebben aangegeven dat de opoffering van het landschap niet opweegt tegen het economische belang van 13 ondernemers en daaruit voortvloeiend de eventuele (niet onderbouwde) werkgelegenheid in het dorp.

Het is teleurstellend dat een gemeente systematisch alle bezwaren van 120 van haar inwoners terzijde schuift. Zonder enige erkenning voor deze bezwaren. Het is dan logisch dat mensen zich niet gehoord voelen. Aanhoren en alles weerleggen is wat anders dan participeren en co-creëren als burger. Om vorm te geven aan de nieuwe omgevingswet is door de gemeente een hoopvol platform gecreëerd 'denk mee met T-diel'. Daarin wordt aangegeven dat onze mening belangrijk is.

Ik citeer: 'Of het nu gaat om gezondheid, leefbaarheid, ondernemen of duurzaamheid: samen met jou willen we werken aan de leefbaarheid in de gemeente.'

Uit de hele gang van zaken rondom Sânesfjild constateren wij dat de gemeente zich zelf NIET aan deze werkwijze houdt. Wij constateren dat er nog een hele wereld te winnen valt.

Dan willen we nu nog een aantal punten benoemen uit de zienswijzenotitie waarin de gemeente reageert op onze zienswijze:

1. Het college blijft consequent verwijzen naar onze oude dorpsvisie terwijl bekend is dat er een nieuwe dorpsvisie wordt gemaakt met het dorp die consequenties heeft voor de zienswijze op dit plan. De gemeente verwijt ons dat wij na 10 jaar niet vasthouden aan de visie die wij 10 jaar geleden hadden. Dat is een rare stellingname. Dat zou immers betekenen dat niemand ooit nog een eerdere visie of mening zou kunnen actualiseren of bijstellen aan nieuwe ontwikkelingen. Ook de gemeente heeft nieuw beleid gemaakt, evenals de provincie Fryslân. Dit betreffen de provinciale omgevingsvisie 'De Romte Diele' en het coalitieakkoord van de gemeente T-diel 'Duarsum Oparbeidzje'. Dit is tevens het kader voor onze nieuwe dorpsvisie. Daarin komt ook ons dilemma terug van enerzijds aandacht voor duurzaamheid en anderzijds aandacht voor regionale economie. De gemeente lijkt in het plan Sanjesfjild alleen te focussen op het economische belang.
In de bijlage vindt u ter informatie de totstandkoming van onze dorpsvisie met een samenvatting hiervan.
2. Ons wordt verweten dat wij in het 2-jaarlijkse overleg met B&W onze nieuwe zienswijze rondom Sanjesfjild niet hebben besproken. Dit komt doordat het plan vanwege de economische crisis jarenlang on hold stond. In het laatste 2-jaarlijkse overleg is het wel degelijk aan de orde gekomen.
Vanwege de Corona-maatregelen is de jaarvergadering verplaatst naar mei 2021.
3. Wat ons betreft is er geen verschil van inzicht over de bevoegdheden. Naar de letter van de wet is het proces wellicht zorgvuldig verlopen. Echter als alle bezwaren systematisch van tafel worden geveegd, ervaren wij niet dat er gehandeld wordt naar de geest van de wet. Namelijk dat er ook daadwerkelijk iets gedaan wordt met de bezwaren. Dit past niet bij de op handen zijnde omgevingswet.

Onze conclusie na alle gesprekken die wij hebben gevoerd over het plan Sanjesfjild is:

- dat het economische belang lastig te verenigen is met het belang van duurzaamheid.
- dat leefbaarheid voor heel veel dorpsbewoners vooral gerelateerd is aan een groene woonomgeving.

Dit is dan ook de reden dat wij na veelvuldig overleg met alle partijen een compromisvoorstel hebben gedaan aan het college voor een kleiner bedrijventerrein dat minder inbreuk doet aan die groene leefomgeving. Uit de zienswijzenota blijkt dat het college hier niet ontvankelijk voor is. Het is nu aan u als raad om een wijs besluit te nemen met alles wat nu voorligt.

Kader dorpsvisie Oentsjerk 2021 – 2026

De Provinciale Omgevingsvisie De Romte Diele vervangt het strategisch beleid van de provincie in het Streekplan, Milieubeleidsplan, Waterhuishoudingsplan en het Verkeer- en vervoerplan. In de visie is aangegeven wat de provincie doet om de huidige basiskwaliteiten van de Friese leefomgeving op orde te houden. De provincie wil inzetten op vier urgente, integrale opgaven:

1. Fryslân vitaal, leefbaar en bereikbaar houden
2. Energietransitie met kracht voortzetten;
3. Fryslân klimaatadaptief inrichten;
4. Versterken biodiversiteit.

De maatschappelijke opgaven van de gemeente Tytsjerksteradiel zijn samengevat*:

- Samen aan de slag voor het klimaat: met de burger en het bedrijfsleven toewerken naar een circulaire en energieneutrale gemeente;
- Toekomstbestendig wonen: naar aard, schaal en behoefte bouwen en het bevorderen van diversiteit in woonvormen en woonmilieus;
- Regionale economie als versneller: het versterken van het ondernemersklimaat en de rol van netwerkgemeente verstevigen;
- Naar een vitaal platteland: de leefbaarheid verhogen en voorzieningen, infrastructuur en onderwijs toekomstbestendig maken;
- Merkbaar beter in het sociaal domein: op basis van goede zorg, efficiëntie en kostenbewustzijn inzetten op zorg en ondersteuning die passen bij de behoefte en mogelijkheden van de burgers;
- Problematische schulden voorkomen en oplossen: integraal de schuldenproblematiek aanpakken gericht op preventie en vroegtijdige signalering;
- Nederland en migrant voorbereid: goede integratie en snelle participatie van statushouders;
- Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving: permanent investeren in de verbinding en interactie tussen bestuur en mienskip.

* Uit coalitieakkoord 'Duorsum Oparbeidzje'.

Totstandkoming Dorpsvisie Oentsjerk 2021 – 2026

De dorpsvisie is in feite het verwoorden van wat de Oentsjerksters voor ogen hebben met de toekomst van hun dorp. "Het dorp" moet dus kunnen spreken en gehoord worden. Hiervoor zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Januari 2020: de ideeën, wensen en knelpunten van het dorp verzamelen. Iedere buurt van Oentsjerk was vertegenwoordigd door meerdere mensen. Tijdens deze informatieavond is de methode van "World Café"* gebruikt. Alle aanwezigen konden in kleine groepen per thema aangeven wat volgens hen belangrijke onderwerpen voor de toekomst van Oentsjerk zijn. Er waren circa 40 aanwezigen;
2. Februari 2020: samen met KEARN Welzijn zijn we in gesprek gegaan met een groep kinderen van groep 7/8 van de basisscholen de Paadwizer en de Opstap. Zij zijn onze toekomst.

Tijdens deze bijeenkomst zijn de methodes "Community Mapping"** en "Deep Democracy"*** gebruikt samen met creatieve werkvormen. De kinderen bouwden het ideale dorp, ze gaven op de kaart van Oentsjerk de plekken aan waar het fijn spelen is, veilig/onveilig, schoon/vies. En met een "gesprek op voeten" zijn ideeën opgehaald over: 'als ik de baas was van Oentsjerk zou ik....' We eindigden de middag met (partici)pizza.

3. Februari 2020: onder jongeren tussen de 12 en 18 jaar is een enquête uitgezet, omdat we het belangrijk vinden om in de nieuwe dorpsvisie voor de komende jaren de stem van jong en oud te verenigen. 28 jongeren hebben de moeite genomen om deze in te vullen.
 4. Maart – juni 2020: de uitkomsten van de bijeenkomsten zijn uitgewerkt en vertaald naar een beeldverslag door een grafisch vormgever;
 5. Oktober 2020: presentatie jaarvergadering en verrijken van de thema's met de inbreng van de aanwezige inwoners;
 6. Juli – november 2020: actualiseren van de 'Doarpsfisy 2008 - 2020 op basis van de vorige stappen;
 7. November 2020: ter inzage leggen van de concepttekst nieuwe dorpsvisie 2021 – 2026 aan inwoners van Oentsjerk;
 8. December 2020 – februari 2021: verwerken van de ingekomen reacties
 9. Maart 2021: Dorpsvisie 2021 – 2026 Oentsjerk gereed, publicatie samenvatting Koeketromp en volledige versie op te vragen
 10. Presentatie aan en vaststelling door het dorp op de jaarvergadering in mei 2021
 11. Juni 2021: presentatie Dorpsvisie 2021 – 2026 Oentsjerk aan de gemeenteraad van Tytsjerksteradiel
- * World Café is een werkvorm waarin aan tafels in een kleine groep een dialoog gevoerd wordt over een thema. Inzichten worden op tafelkleden vastgelegd. Na elke gespreksronde wisselt de groep van tafel. De tafelhost vat samen en breiden de inzichten op het tafelkleed uit.
- ** Community Mapping is een werkvorm waarbij op geografische kaarten ervaringen gedeeld worden, thema's geduid worden en signalen worden gegeven. Thema's waren veiligheid, milieu en speelplekken.
- *** Deep Democracy is een methode waarin alle invalshoeken en stemmen de ruimte krijgen en worden gehoord. Met speciale aandacht voor de wijsheid van de minderheidsstem. Het gesprek op voeten is een dynamische conversatie waar iedereen al bewegend door de ruimte bij wordt betrokken om alle perspectieven op te halen.